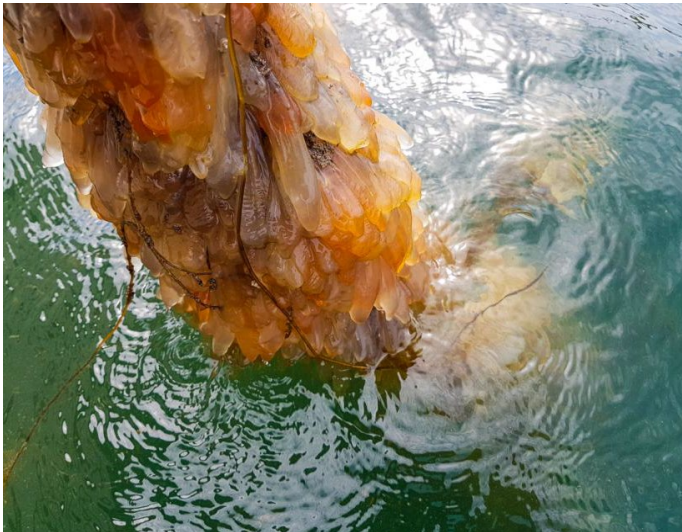

Miljöprövning – erfarenheter från extraktiva odlare

Fredrik Norén

Saltsmak AB & SVOS

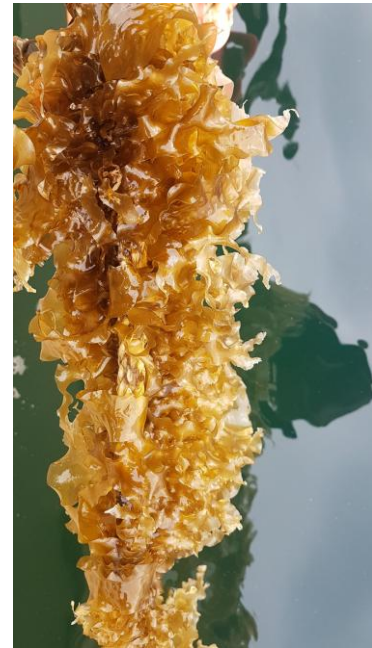
Svenskt
vattenbruk
och sjömat

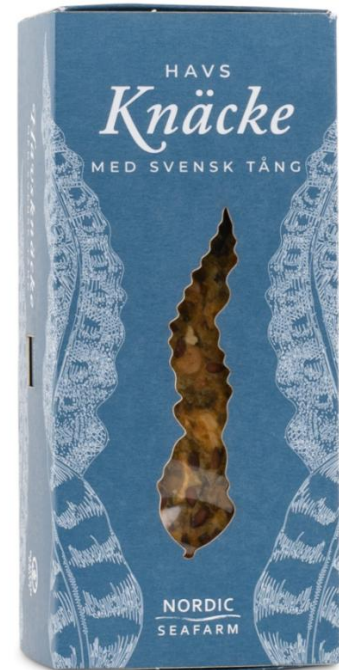

Bakgrund: Presentationsmaterialet har tagits fram inom ramen för nationella kompetenshöjande insatser inom vattenbruk.

Syfte: Kursen syftar till att stärka kunskapen om vattenbrukets regelverk, miljöpåverkan och tillståndprocesser hos handläggare och andra aktörer med ansvar för eller koppling till vattenbruk i Sverige. Fokus ligger på både fiskodling och extraktivt vattenbruk (musslor, ostron, alger, med flera) och kursen ger deltagarna verktyg för att fatta mer välgrundade beslut i tillstånds- och tillsynsärenden.

Arrangörer: Nationellt Kompetenscentrum för Vattenbruk (NKfV), Sveriges Lantbruksuniversitet & Göteborgs universitet,

Övergripande

Vattenbrukare är inte bara odlare utan också medborgare 😊

- Rättsäker hantering som följer lagstiftningen
- Förutsägbarhet
- Kompetens

Denna kursen är jättebra!

Hur kan vi extraktiva odlare bistå med kompetens?

Erfarenheter

Det finns bra och kompetenta handläggare med förbättringar det senaste

- Handläggningstiderna har blivit kortare
- Mer professionell handläggning
- Seniora chefer och tjänstepersoner från andra avdelningar har stöttat upp med förvaltningserfarenhet
- Det finns en stark vilja till att både vara professionella tjänstemän, hantera ärenden rättsäkert enligt lagen men även vara gynnande mot branschen (det står någonstans i direktiven att de skall vara det 😊)

Dialogforum mellan myndigheter och branschen (SVoS) är MYCKET bra. Hellre dialog i förhand än strul i efterhand

Erfarenheter

Extraktivt vattenbruk behandlas hårdare än övriga areella näringar (jordbruk, skogsbruk, renskötsel och fiske).

- Ingen myndighet begär att en jordbrukare skall ha kvar ursprunglig biodiversitet i sin åker
- Ingen begär att de skall låta bli att odla på åkern för att den ligger i närheten av en orkidéäng
- Eller att åkern hindrar det rörliga friluftslivet

Samhället behöver ju mat!

Ödmjuka förslag:

- Fortsätt bygg kunskap, akademi & bransch
- Våga fråga
- Se överklagan som ett sätt att vi gemensamt kan förbättra kunskapen i vissa specifika fall

Erfarenheter

Mina exempel lutar åt det negativa nedan men det är ju för att man inte minns de positiva exemplen.

Men dåliga exempel är inte det sämsta

Erfarenheter

Branchen upplever det som att känslobaserade argument bakas in i handläggningen

- ”Jag vet Fredrik, att ålgräs inte är hotat... men det är så bra att hänvisa till för att hindra byggnationer i grunda vikar”
- ”Skall ni som företag få utnyttja våra gemensamma resurser? Musslorna kan äta upp fiskens föda”

Man vill antagligen rädda havet väldigt mycket. Men om vi påverkar minst av möjliga produktionsmetoder?

- Inga pesticider eller mediciner
- Ingen gödsel eller utfodring
- Ökad biodiversitet

Skräckexemplet var när odlare nekades plocka fler än tio individer av sockertång i fjorden då detta kunde hota populationen i området. I vilken ända skall man börja?

Det går inte att göra rätt i närheten av en ålgräsäng

- Olika forskare tycker olika saker och det varierar över tiden – alla fokuserar på problemen (står i högskoleförordningen) men vissa är massmediala och når bättre ut med sina miljöproblem.
- Massmedia älskar marina miljöproblem och fungerar som ekokammare
- De kan ha rätt! Men de kan också överdriva miljöproblem vilket blir ett riktigt dyrt problem om ingen säger emot

Forskare

Miljöproblem

Media

Förvaltning

Ålgräset

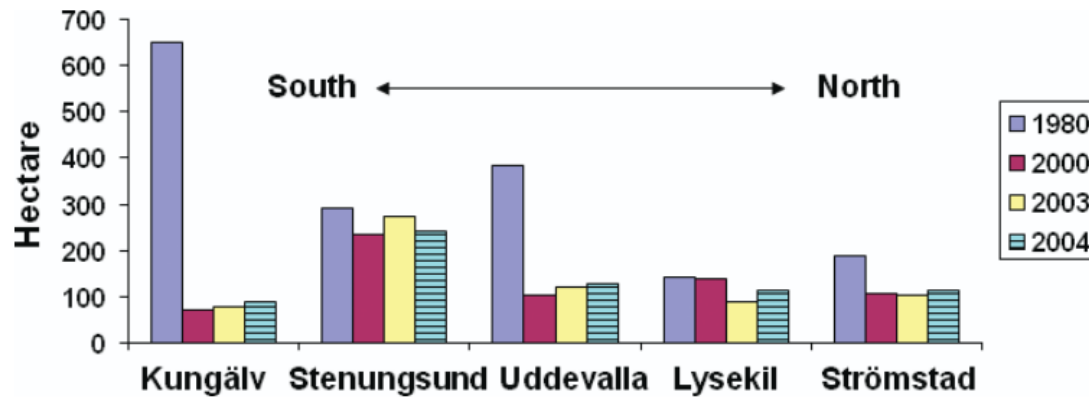

Figure 4. Eelgrass distribution (hectare) in different years, in the five study regions.

Utrymme för tolkning

Miljöbalk (1998:808)

FÖRSTA AVDELNINGEN

ÖVERGRIPANDE BESTÄMMELSER

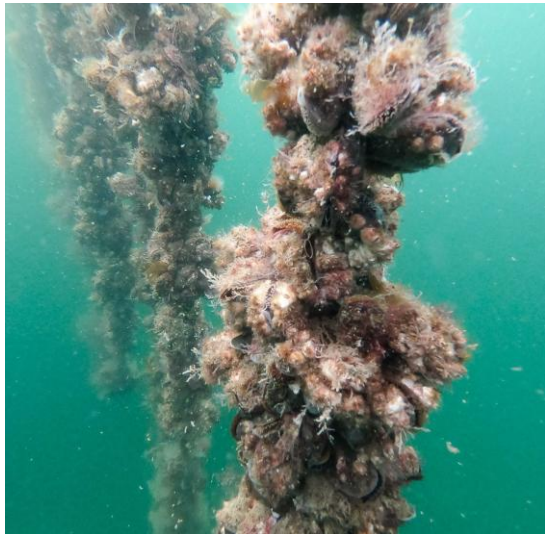
1 kap. Miljöbalkens mål och tillämpningsområde

1 § Bestämmelserna i denna balk syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar för att förvalta naturen väl.

Miljöbalken skall tillämpas så att

1. människors hälsa och miljön skyddas mot skador och olägenheter oavsett om dessa orsakas av föroreningar eller annan påverkan,
2. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas,
3. den biologiska mångfalden bevaras,
4. mark, vatten och fysisk miljö i övrigt används så att en från ekologisk, social, kulturell och samhällsekonomisk synpunkt långsiktigt god hushållning tryggas, och
5. återanvändning och återvinning liksom annan hushållning med material, råvaror och energi främjas så att ett kretslopp uppnås.

- Tendens till att tolka det vida begreppet **biodiversitet** felaktigt (eller i alla fall inte ange vilken definition man använder) på ett sätt som alltid leder till att verksamheten inte kan tillåtas. En känsla av att akademiskt skolade tjänstepersoner använder vetenskapliga termer för att ”vinna” ärendet.
- När felaktigheter i det marinbiologiska tänkandet påpekas går tjänstepersonen i försvarsställning och det blir en tråkig stämning.
- Vattenbrukare vågar inte överklaga

Exempel på biodiversiteter

Genetisk diversitet

Artdiversitet

Ekosystemdiversitet

Funktionell diversitet

Fylogenetisk diversitet

Biokulturell diversitet

Landskaps- och processdiversitet

Obligatorisk kurs i förvaltningsrätt, för naturvetare som är nya på myndigheten, vore bra.

Är det verkligen bättre att vi importerar sjömaten?

Skall man verkligen vara vattenbrukare i Sverige?

